

Firma předstírá insolvenční a dlužní nám odstupné

Jan Kozubek
advokát
Becker a Poliakov

Firma s námi rozvázala pracovní poměr na základě § 52/a ZP k 30. 9. 2012 (výpověď z důvodu zrušení zaměstnavatele nebo jeho části). K dnešnímu dni třem bývalým zaměstnancům nevyplatila odstupné, dle výpovědi (nastoupili do nové práce od 1. 10. 2012). Ostatní zaměstnanci se nahlásili na Úřadu práce, a tudíž je ÚP vyplatil 60 procenty z částky odstupného. Dá se nějakým způsobem domoci dlužného odstupného? Firma je dosud registrovaná a není v konkurzu, jak bylo majitelem uváděno.

V první řadě by bylo namístě se patrně zamyslet i nad tím, zdali byla vůbec výpověď podle § 52 písmene a) zákoníku práce dána po právu. V tomto ustanovení uvádí, že výpověď lze zaměstnanci dát, ruší-li se zaměstnavatel nebo jeho část. Zrušením zaměstnavatele nebo jeho části se rozumí, že zaměstnavatel pozbyl možnost zaměstnanci dále zaměstnávat, neboť nemá objektivně vzato možnost mu přidělovat práci podle pracovní smlouvy buď vůbec, nebo ve své zrušené části, v níž zaměstnanec dosud pracoval.

Neboli jinými slovy zaměstnavatel „se zruší“, jestliže přestane podnikat, nadále provozovat firmu či nebude již reálně vykonávat činnost, pro které zaměstnance zaměstnával, ať jsou důvody tohoto stavu jakékoliv. Pokud však uvádíte, že společnost je nadále „registrovaná“ a není v konkurzu (zde je též potřeba odlišovat konkurz a samotnou insolvenční), tedy zdá se, že funguje dále, je tedy otázka, zda vůbec nastaly důvody pro výpověď podle tohoto ustanovení zákoníku práce.

Pokud firma není v insolvenční, žalujte ji

I pokud by výpověď v tomto případě byla přesto dána po právu, je třeba pro další postup přesně vědět, jaká je situace vašeho bývalého zaměstnavatele. Nezapomenout na odstupného se lze totiž domáhat na dvou místech. Předně po bývalém zaměstnavateli, cestou občanskoprávního řízení, kdy bude třeba žalovat na zaplacení odstupného, které vám přísluší podle zákoníku práce. Druhou možností, kterou lze použít v případě, že zaměstnavatel opravdu je v problémech, je požádat o uspokojení mzdových nároků, mezi které se počítá i odstupné. Úřad práce České republiky a nejlépe jeho příslušnou krajskou pobočku, tedy tu, v jejímž obvodu sídlí váš zaměstnavatel.

To je postup, který je možný od přijetí zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele (zák. č. 118/2000 Sb.), který také detailně upravuje podmínky pro uplatnění mzdových nároků touto cestou a stanovuje limity na vyšší vypláceného odstupného. Tou nejdůležitější podmínkou je nutnost uplatňovat své mzdové nároky nejpozději do pěti měsíců a patnácti dnů následujících po dni, kdy místně příslušná krajská pobočka Úřadu práce vyvěsila informace o zahájení insolvenčního řízení se zaměstnavatelem, nebo o vyhlášení moratoria před zahájením insolvenčního řízení. A ačkoliv se mzdové nároky uplatňují u Úřadu práce, není podmínkou pro tento postup nutnost být veden v evidenci uchazečů o zaměstnání.

Pakliže však váš bývalý zaměstnavatel nadále standardně funguje a není coby dlužník v insolvenčním řízení, pak zřejmě jedinou volbou zůstává výše zmíněné občanskoprávní řízení. Jako první krok pošlete zaměstnavateli předžalobní výzvu. Rozumný zaměstnavatel tak může svůj dluh vůči vám vyrovnat již v tomto stadiu a tak se vyhnout vyšším výdajům na své straně v případě soudního procesu.

Nepořádek na pracovním stole? Zákaz, firmy na to mají pravidla

Nepořádek na pracovních stolech je pro řadu firem téma. Často zakazují i rodinné fotky a odložené hrnky od kávy.

PRAHA „Ve své práci jsme vycházeli z původního Leffingwellova návrhu, který se nám na svou dobu jevil velice progresivní,“ vysvětluje profesor Zajíc z katedry duševní hygieny v podání Zdeňka Svěráka.

„Už na první pohled vidíte jeho nedostatky. Je to zejména kvantitativně předimenzované nakumulování učebnic v sektorech A1, A5 a B1. Tři hromady je skutečně moc,“ vysvětluje medikům Svěrák ve slavné scéně z filmu Jak básníci přicházejí o iluze.

Pojetí úklidu pracovního stolu jako vědní disciplíny může sice vypadat jako úsměvná satira, v mnoha firmách k tomu však nemají daleko. Haldy papírů, uprostřed vykukuje monitor počítače, rozjednaná svačina a další harampádí, takové obrazy firmy většinou netolerují.

Naopak, řada z nich má na pořádek na stolech jasná pravidla, často jsou i součástí interního předpisu. Lidé by při odchodu měli pracovní stůl uklidit, odnést hrnky od kávy, štosy papírů vložit do určených šanonů, někde mají i zákaz osobních věcí, jako jsou rodinné fotografie.

Podle odborníků jsou v tomto směru nejsystematičtější asijské společnosti, ale také třeba firmy z Německa. Důraz na uspořádání věcí na stole kladou zejména tam, kde se zaměstnanci dostávají do

Při odchodu uklidit. Firmy svým lidem v řadě případů nařizují, aby si na svém pracovním stole udržovali pořádek.

Foto: Shutterstock

styku s klienty – to platí třeba pro banky. Naopak volnější pravidla panují v reklamě či médiích.

„Na pracovištích, kde se zaměstnanci banky setkávají s klienty, uplatňujeme takzvanou politiku čistého stolu. Důvodem je jak ochrana bankovního tajemství, tak i z důvodu větší klidnosti – uklizený stůl působí na klienty vstřícněji než stůl plný papírů či osobních věcí,“ popisuje například Tomáš Kofroň, mluvčí Raiffeisenbank. Stejně tak osobní věci banky tolerují jen pracovníkům,

kteří se s klienty nedostávají do styku. „Zaměstnanci, kteří nejsou v přímém styku s klienty a jsou na stejném pracovním místě každý den, mohou mít na svém stole osobní věci v rozumné míře,“ potvrzuje Klára Pačesová z tiskového oddělení České spořitelny.

Většina firem podle svých slov spoléhá na přirozenou slušnost a spořádanost. „Zaměstnanci by měli mít na svých stolech pořádek a neměli by svým jednáním obtěžovat své kolegy. To je však jediný požadavek, který máme. Umisťování

fotografií nebo talismanů je povoleno. Jiné je to pochopitelně na pobočkách,“ říká mluvčí české Telefoniky Hany Farghali.

Na podobné nařízení má firma plné právo. Prostor v kanceláři je totiž pracovištěm, nikoliv soukromým prostředím dotyčného zaměstnance.

„Měl by k tomu mít nějaký oprávněný důvod a nesmí se jednat o šikanu, když například chce nadřazený sterilitu čistoty jen po vás a u ostatních zaměstnanců toleruje nepořádek,“ upozorňuje ad-

vokátka Nataša Randlová z Randl Partners. Oprávněným důvodem podle ní může být bezpečnost práce, ale také zabezpečení klíčových informací. „Ale jistě i estetické důvody, zejména pokud sedíte na recepci nebo v místech, kde se pohybují klienti a zaměstnavatel vyžaduje určitou firemní kulturu. Ale i nepořádek mimo klíčové prostory může být nepřijatelný, pokud je v rozporu s hygienickými normami či omezuje ostatní zaměstnance,“ dodává Randlová.

Pavel P. Novotný

Anketa Má vaše firma pravidla na úklid pracovních stolů?

Petr Janák
personální
ředitel PPF

» Očekáváme přeměřený úklid na příměří

Žádnou oficiální „clean desk policy“ ve společnosti PPF nemáme, nicméně očekává se, že každý zaměstnanec udržuje svoje pracovní místo přiměřeně uklizené, a zejména že nenechává volně přístupné důvěrné dokumenty. Zaměstnanci si sami dotvářejí své pracovní místo osobními věcmi – pokud to nepřesahuje meze obecně přijatelné slušnosti a vkusu. Nejsou stanovené žádné rozdíly dle pozic.

Lenka Matoušová
manažerka lidských
zdrojů PwC

» O místa se často dělí, úklid je nezbytný

Naši lidé tráví hodně času u klientů. Proto všichni nemají pevná místa, ale rezervují si je podle toho, kdy potřebují pracovat v kanceláři. Je tak nezbytné, aby stůl opouštěli uklizený. Zároveň máme jako auditoři přísná pravidla pro práci s klíčovými dokumenty. Naši zaměstnanci mohou mít na stole své osobní věci. Pokud však sdílejí stůl s někým jiným, bylo by nepraktické tyto věci neustále sklízet.

Radek Kňava
mluvčí
TPCA

» Po pracovní době musí být stůl uklizený

Pravidla k udržování pořádku nejen na pracovních stolech máme. Nejde však jen o pořádek. U mnoha pracovníků jde i o ochranu utajovaných skutečností. Na pracovním stole po skončení pracovní doby prostě musí být uklizen. Osobní věci je možné mít. Rozhodně se nelíší pravidla dle pozice ve firmě. Pracoviště a pracovní stoly se u nás ve společnosti sdílejí jen minimálně.

Petr Šrain
mluvčí
Fortuna

» Směrnice máme, ale spíše formální

Chování zaměstnanců v kancelářích centrály společnosti upravuje několik interních směrnic, které se kromě jiného dotýkají i udržování pořádku na pracovišti. V tomto bodě nicméně směrnice působí spíše formou doporučení podřízenému přirozeně toleranci kolegů v rámci jednotlivých oddělení. Jinými slovy, není požadováno dodržení „Zajícovy varianty Bronštejnovy metody uspořádání pracovního stolu“.

Pořádek na stole řeší hlavně asijské a německé firmy

Jsou společnosti, které pořádek na pracovních stolech předepisují na speciálních nástěnkách, popisuje kouč a lektor Tomáš Gřešek. Zakázané jsou i osobní věci

PRAHA (pan) Některé firmy si myslí, že osobní věci na stole lidí rozptylují, proto je zakazují, říká personální kouč Tomáš Gřešek.

Řeší firmy úklid a pořádek na stolech svých zaměstnanců?

Toto je specifická oblast, která je v poslední době velmi diskutována. Jedna z oblastí, kterou se zabývá, je takzvaný Lean management. Jeden z jeho principů je organizace pracoviště a pořádek. Této metodě se říká 5S – Třídění, Uspořádání, Čistění a úklid, Standardizace, Disciplína. Některé firmy to implementují jen na výrobu. Pak je to pro lidi z výroby demotivující. Pořádek na stole řeší především zahraniční firmy, zejména německé a asijské. Jsou různé úrovně řešení úklidu na pracovním stole. Někde to uklízí uklízečka a mají třeba doporučení, že by na pracovním stole, když odcházejí z firmy, mělo být uklizené. Jsou však extrémně, kdy mají přesně předepsáno,

co může na stole být a v kterém sektoru. Pak mají většinou na nástěnce fotku nebo kresbu, jak má stůl vypadat.

Takže na to mají přímo vnitřní předpisy?

Řada firem má na udržování pořádku předpisy a organizační normy. Velmi často to vychází z toho, že firma má v rámci firemních cílů nastaveno dodržování bezpečnosti práce nebo ekologických norem. Některé firmy to mají řešeno v rámci ISO norem. Já osobně se příkláním k tomu, aby byly definovány jednoduché standardy a ty byly ukázané vhodnou formou, třeba fotkou či nákresem.

Má to podle vás nějaký hlubší praktický smysl?

Názory se různí. Podle mě to je potřeba vidět v kontextu. Obecně, když má člověk kolem sebe pořádek, tak se v něm lépe orientuje a lépe cítí. Důležité je to ve firmách,

Kloním se k tomu, aby byly dány jednoduché standardy.

Tomáš Gřešek
personální kouč

kde zaměstnanci nemají své pevné pracovní místo, stůl, a sedí každý den někde jinde. A rovněž to je důležité z pohledu zastupitelnosti. Pak je třeba mít ve firmě i na tyto věci standard a tento standard dodržovat. Vzpomínám si na příběh, když

jsem dělal projektanta. Jezdil jsem na Novou Huť a řešili jsme tam jeden projekt. Vedoucí projektu měl v kanceláři na stole i pod stolem a na zidkách všechno možné – výkresy, dokumenty, součástky nové i staré a mezitím jídlo, pití a samozřejmě zbytky jídla. A když jsme probírali výkresy, neměl problém si do výkresu utřít mastné ruce od chleba se sádlem.

Líší se to podle profesí?

Vliv profese je podle mě značný. Jsou profese, kdy nepotřebujete mít mnoho dokumentů a pomůcek a pak nenaděláte nepořádek. Nebo jsou profese, kde jde o ochranu údajů, třeba účetní, personalistika. Tam mají většinou velmi dobře zorganizovaný systém šanonů a na stole mají nebo mohou mít jen to, na čem aktuálně pracují. Nemohou si dovolit nechat mzdové výměry na stole, aby pak o nich každý věděl. U kreativních profesí, grafici, projektanti, je to

jiné. Tam většinou potřebují více podkladů najednou a je velmi neefektivní tyto podklady třeba každý den uklízet. Proto je vhodné mít svůj osobní stůl a pracovní stůl pro rozpracované aktivity.

Jak řeší třeba osobní věci na stolech, například rodinné fotografie, tolerují je?

Osobní věci jsou velmi diskutovaný problém. Opět to má více úhlů pohledu. Jeden je, co když se ta osobní věc ztratí. Kdo za to ručí, kdo nahradí škodu, protože hrníček za pár korun od milované osoby má nevyčíslitelnou cenu. Druhý úhel pohledu je ta vlastní organizace pracoviště. Většinou se fotky, talismany a hrníčky tolerují. Ale v dnešní době, kdy se měří všechno možné a hledá se každá vteřina, kterou je možné ušetřit, tak mohou osobní věci rozptylovat nebo mohou zabírat místo jiným „důležitým“ dokumentům – jako jsou třeba osobní cíle.